

CRÍTICA

Oriol Broggi no troba la màgia de Mozart

El director debuta en el món de l'òpera a Peralada amb una discreta producció de 'La flauta màgica'

TEXT
XAVIER CESTER

MOZART: LA FLAUTA MÀGICA
FESTIVAL DE PERALADA 6 D'AGOST

Oriol Broggi no és el primer director de teatre que, davant la primera experiència en el món de l'òpera, mostra una comprensible cohibició. Lluny del territori habitual, sense la complicitat d'actors que es poden passar setmanes fent provatures (un luxe que en l'òpera no sol existir), amb el camí delimitat de manera més o menys fèrria per la partitura, la temptació és caure en un excés de prudència reverent, quan el que s'espera és una mirada externa i distintiva que ofereixi noves perspectives sobre obres vistes dotzenes de vegades. Sobre el paper, *La flauta màgica* és un títol propici a l'estil del director de La Perla 29, especialment hàbil a mostrar grans drames de manera propera, a escala humana. Aquesta, tanmateix, ha sigut la trampa en què ha caigut un Broggi que, encadenant enguany espectaculars ambiciosos, no sembla que hagi dedicat prou reflexió a l'òpera de Mozart.

L'austera elegància del marc visual, amb un predomini dels colors terrosos (sense sorra a l'escenari, aquest cop), reservant el negre per a les figures nocturnes, va estar acompanyada de l'eliminació dels elements màgics i d'un considerable aigualiment dels moments còmics. Una tria defensable si, a canvi, es proposa un discurs suggerent.

No va ser el cas, perquè el muntatge estava farcit de solucions que no duien enlloc, i aplicades, a més, de manera inconsistent (com les aparicions de Broggi en escena).

Direcció estàtica

Les projeccions en vídeo van ser l'element més destacat (i enigmàtic), sobretot amb il·lustracions de la *Divina Comèdia* de Gustave Doré, però l'ús de la càmera en directe per mostrar Josep Pons durant l'obertura només va tenir continuïtat en la segona ària de la Reina de la Nit. Pel que fa als diàlegs parlats, un problema per al públic no germànic, el director es va quedar en terra de ningú, amb un Lluís Soler que passava en català de narrador extern a personatge sense que amb això ens estalviéssim diverses tirallongues en alemany.

Però el principal problema és que en aquest suposat intent de subratllar la dimensió humana de la història els cantants quedaven sovint palplantats de cara al públic; només els intèrprets amb prou taules van ser capaços d'esbossar una mínima caracterització dels seus personatges. L'estatisme de la direcció també va crear confusió en la suposada reconciliació entre dia i nit plantejada al final de l'obra.

La intenció declarada de situar l'orquestra a l'escenari no s'ha acomplert. Sigui com sigui, tampoc el fossat va aportar el tremp dramàtic necessari. En el marc de l'Auditori Parc del Castell, el Mozart de Josep Pons va sonar petit,

El tenor armeni Liparit Avetisia va ser Tamino en el muntatge de *La flauta màgica* dirigit per Oriol Broggi al Festival de Peralada. TOTI FERRER/PERALADA

d'alè curt, feixuc fins i tot en els passatges suposadament més lleugers com les intervencions de Papageno. El so de l'orquestra del Liceu va ser tan clar com sec, mentre que el cor potser estava sobredimensionat per exigències de l'espai (els tres genis a càrrec del Cor Infantil Amics de la Unió també es van multiplicar per dos). Liparit Avetisian va ser un Tamino de timbre melós i lirisme sincer, ben compenetrat amb la Pamina expressiva d'Olga Kultxinska, amb l'única pega d'un agut metàl·lic. Membre de l'Òpera de Viena, Adrian Eröd deu haver cantat Papageno desenes de vegades, però a Peralada la veu sonava cansada, tot el contrari del Sarastro to-

nant (i no gaire noble) d'Andreas Bauer. Impecable Monostatos de Francisco Vas, correcta Papagena de Júlia Farrés-Llongueras, bon Orador de Christopher Robertson i espectacular Reina de la Nit de Kathryn Lewek, amb un registre sobregut precís i un fraseig amb dosis apropiades de verí. Notable trio de dames (Anaïs Constans, Mercedes Gancedo i Anna Alàs) i adequat duo de sacerdots i homes armats (Vicenç Esteve Madrid i Gerard Farreras), tot i que Pons no va estar gaire al cas de l'equilibri entre les veus. Peralada fa bé de seguir apostant per la producció pròpia, tot i que ja sap de primera mà que no totes les apostes són guanyadores.♦

Robert Redford es retira del cinema

TEXT
NÚRIA JUANICO

Robert Redford (Califòrnia, 1936) ja té data per a la seva jubilació. L'actor ha explicat, a través d'una entrevista amb *Entertainment Weekly*, que posarà punt final a la seva carrera cinematogràfica quan acabi de rodar la pel·lícula *The old man and the gun*. "Mai diguis mai, però puc dir amb certa seguretat que amb això en tindrè prou en el camp de la interpretació, i després em retiraré perquè he estat actuant des dels 21: crec que ja n'hi ha prou", assenyala l'actor, de 81 anys.

L'anunci de la seva retirada, però, no ve de nou. Redford ja va explicar el novembre del 2016 que tenia previst jubilar-se com a actor després de participar en dues últimes pel·lícules: *Nosotros en la noche*, que es va estrenar el 2017 a

Netflix, i *The old man and the gun*, que arribarà als cinemes nord-americans el 28 de setembre. Si bé amb aquestes declaracions deixa clar que aparcarà la interpretació, Redford no descarta continuar dirigint pel·lícules. El seu currículum com a director inclou fins ara una desena de films, entre els quals *Gent corrent*, que li va valdre un Oscar a la millor direcció el 1980. La seva última pel·lícula com a realitzador és *Pacte de silenci* (2012).

Un lladre en clau còmica

Redford s'acomiarà de la gran pantalla interpretant Forrest Tucker, un mític lladre nord-americà que va atracar 17 bancs. La seva història, inspirada en fets reals, ressegueix les peripècies del delinqüent, que va ser empresonat en diversos casos i va aconseguir es-

Robert Redford en una imatge d'arxiu el setembre del 2017. GETTY

capar-se de la presó. El film està dirigit per David Lowery i és una comèdia d'acció. "Vaig pensar que estaria bé marxar amb alguna pel·lícula optimista i positiva", afirma Redford a la revista nord-americana, en referència al to del llargmetratge. L'actor compartirà repartiment Sissy Spacek i Casey Affleck, entre d'altres.

Robert Redford va saltar a la fama com a actor gràcies a pel·lícules com *Dos homes y un destino* (1969), *El cop* (1973) i *Tal com érem* (1973). Més endavant va protagonitzar també *Tots els homes del president* (1976), *Brubaker* (1980) i *Memòries d'Àfrica* (1985). Al llarg de la seva trajectòria com a intèrpret ha treballat amb grans noms de Hollywood, com Paul Newman, Barbra Streisand, Dustin Hoffman i Meryl Streep, entre molts altres.♦